

СТАНОВИЩЕ

на доц. д-р Мария Славова Тенева
за дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен
„доктор” в област на висше образование

1. Педагогически науки, професионално направление 1.2. Педагогика
(Педагогическо общуване)

на тема:

„Медиацията в училище като подход за оптимизиране на общуването
между учениците в педагогическа среда”

автор: Георги Илиев Стоянов

Данни за автора: Георги Илиев Стоянов през 1997 г. придобива магистърска степен по „Стопанска логистика” в УНСС – гр. София. Неговият стремеж към перманентно обучение и личностно себеусъвършенстване е ясно проследим чрез последващите следдипломни обучения и специализации: 2002/2004 г. – следдипломна специализация към УНСС, София „Външна търговия и международно право”; 2008/2009 г. – следдипломна специализация към СУ „Св. Климент Охридски”, София „Обучение за тренъри за социално-педагогически тренинг и управление на човешките ресурси”; 2014/2017 г. докторант по професионално направление 1.2. Педагогика (Педагогическо общуване) в СУ „Св. Климент Охридски”. Притежава професионален опит в областта на медиацията при разрешаване на съдебни спорове, така също и в областта на училищната медиация.

Данни за докторантурата: Със заповед на Ректора на СУ „Св. Климент Охридски” № РД-20-295/03.02.2014г. Георги Илиев Стоянов е зачислен като редовен докторант във Факултет по педагогика, катедра „Социална работа” с тема на дисертационния труд „ Медиацията в училище като подход за оптимизиране на общуването между учениците в педагогическа среда”, със срок на обучение три години. Докторантът финализира разработването и подготвя дисертационния труд за публична защита в съответствие с посочения срок.

Характеристика на дисертационния труд:

Представеният дисертационен труд е в обем от 285 страници, от които 49 страници приложения. Трудът е структуриран в увод, три глави, изводи, заключения, приноси. Съдържа 38 таблици, 39 фигури и 11 приложения. Използвани са 136 източника, от които 62 научни заглавия на кирилица и 74 на латиница.

В Първа глава, в теоретичен план са изяснени същността и спецификата на медиацията, посочени са нейните принципи и етапи.

Медиацията е представена като градивен подход за решаване на конфликти в социалната сфера/ в училищна среда.

Във Втора глава е разгледан проблемът за педагогическото общуване, диференцирани са възможностите за неговото оптимизиране чрез приложение на техники за медиация при разрешаване на конфликти в училище. Представени са идеи за развитие на умения за ефективно общуване на учениците чрез тренингова програма за медиация в училищна среда.

Георги Илиев Стоянов демонстрира своите умения и компетентности да представя непредубедено съществуващи научни постановки и идеи, да прави коректни обобщения и анализи. Демонстрира уменията си за научни интерпретации и изграждане на собствена авторска позиция по научен проблем. Добро впечатление прави умението му за обобщено представяне, съпоставка, теоретичен анализ и синтез на научни постановки чрез изграждането на систематизиращи таблици.

В Трета глава са представени дизайна и етапите на емпиричното изследване. Като логично следствие от задълбоченото и коректно теоретично представяне на изследователския проблем е изградената концептуалната рамка на изследването. Разработена е добре балансирана изследователска програма. Коректно е дефинирана обектно-предметната област. В симбиоза с тях са формулираните цел, работна хипотеза и задачи. Подбран е набор от ефективен инструментариум за реализиране на изследователските задачи. Коректно са представени етапите в създаването на изследователския инструментариум. Поставям положителен акцент върху етапа на верифициране на авторския тест за измерване на стиловете на поведение на ученици в конфликтни ситуации. Измерването на валидността на теста е извършено чрез експертна оценка. Измерването на надеждността му е извършено чрез пилотно проучване, данните от което са подложени на обстоен статистически анализ. Стандартизацията е извършена сред 1200 ученици от 10 училища. Приложимостта на авторския инструментариум е проверена чрез апробирането му сред ученици от две училища в Германия. Използвани са подходящи математико-статистически методи за обработка на емпиричните данни. Всички емпирични резултати са подложени на статистическа обработка и анализ, което показва завидно умение на докторанта не само да провежда научно изследване, но и да обобщава, да представя в графичен вид, да анализира изследователски данни.

Въпроси към докторанта: Представеният дисертационен труд има ясно дефиниран изследователски фокус и е изграден върху коректно представени научни постановки обосноваващи взаимовръзката между училищна медиация-оптимизиране на педагогическото общуване от една страна, от друга страна, разглеждане на медиацията като иновативен

подход за моделиране поведението на учениците в конфликтни ситуации. Резултатите от проведения педагогически експеримент в практико-приложен план потвърждават теоретично изведените идеи и открояват медиацията в училище като валиден инструментален подход за разрешаване на конфликтни ситуации между ученици и за оптимизиране на междуличностното общуване в педагогическа среда. Докторантът посочва, че реализира тренингвата програма за медиация в училищна среда в часа на класа сред обхванатите в експерименталната дейност ученици. Каква алтернативна възможност вижда докторантът за реализирането на тренингвата програма, като се имат предвид указанията към класните ръководители за тематично разпределение на часовете на класа, в които се посочват голям брой задължителни теми по безопасност на движението, пожарна безопасност, защита от бедствия, аварии и катастрофи, което прави невъзможно приложението на съответната тренингва програма в тези часове? Каква перспектива вижда в реализирането на идеята за присъствието на училищен медиатор (ученик) в разрешаването на конфликтни ситуации в училищна среда – може ли тази функция да бъде изпълнявана от един ученик, селектиран измежду всички ученици в съответното училище, ако това е така, какви ще бъдат неговия статут, задължения, правомощия?

Автореферат: Авторефератът отговаря на изискванията по отношение на обем и съдържание. Той точно и в пълнота отразява същността на дисертационния труд.

Приноси на дисертационния труд: Приносните моменти на дисертационния труд са коректно изведени от автора. Те може да се търсят в няколко посоки:

- Представяне на медиацията като иновативен подход в българската училищна практика за промяна на моделите на поведение на учениците в конфликтни ситуации.
- В разработване и представяне на практико-приложно равнище на авторова тренингва програма за медиация в училищна среда. Разглеждане на медиацията в училище през призмата на педагогическото общуване.
- В конструирането и апробирането на оригинален, авторски инструментариум с високо равнище на валидност, надеждност и приложимост – тест за изследване на стиловете на поведение на ученици в конфликтни ситуации, чрез който са диференцирани 5 поведенчески стила.

Публикации по темата: По темата на дисертационния труд авторът е представил 6 публикации, една от които е реализирана в Германия. Те

отразяват реални резултати от научните изследвания във връзка с проведената експериментална дейност и свидетелстват за това, че дисертационния труд е получил своето популяризиране в научните среди.

Заключение: В представения за становище дисертационен труд автора демонстрира научна осведоменост, умения за интерпретация и анализиране на научни постановки, изследователска компетентност, авторска позиция. Това е достатъчно основание да дам положителна оценка на дисертационния труд и да предложа на уважаемото научно жури да присъди образователна и научна степен „доктор” в област на висше образование: 1. Педагогически науки, професионално направление: 1.2. Педагогика (Педагогическо общуване) на Георги Илиев Стоянов.

03. 04.2017 г.
Стара Загора

Автор на становище:
/доц. д-р Мария Тенева/